

บุญเดือนเก้า บุญข้าวประดับดิน ... >>>

นำเสนอเมื่อ : 19 ส.ค. 2552

การทำบุญข้าวประดับดิน เป็นประเพณีหนึ่งในฮีตสิบสอง นิยมทำกันใน **วันแรม 14 ค่ำ เดือนเก้า** หรือที่เรียกว่า **บุญเดือนเก้า บุญข้าวประดับดิน** เป็นบุญที่ทำเพื่ออุทิศส่วนกุศลให้แก่ **เปรต** (ชาวอีสานบางถิ่นเรียก **เฝด**) หรือญาติมิตรที่ตายไปแล้ว ข้าวประดับดิน ได้แก่ ข้าวและอาหารคาวหวาน พร้อมหมากพลู บุหรี่ที่ห่อด้วยใบตอง กลวย นำไปวางไว้ตามใต้ต้นไม้ แขนงไม้ตามกิ่งไม้ ตามบริเวณกำแพงวัดบาง (คนอีสานโบราณเรียกกำแพงวัดว่า **ต้ายวัด**) หรือวางไว้ตามพื้นดิน เรียกว่า **"ห่อข้าวน้อย"** พร้อมกับเชิญวิญญาณของญาติมิตร นำภัตตาหารไปถวายแด่พระภิกษุ สามเณร แล้วอุทิศส่วนกุศลแก่ผู้ตาย โดยหยาดน้ำ (กรวดน้ำ) ไปให้ด้วย

มูลเหตุของความเป็นมาของเรื่องการทำบุญข้าวประดับดินนี้
เกิดจากความเชื่อตามนิทานธรรมบทว่า

"ญาติของพระเจ้าพิมพิสารได้ยกยอกเงินวัด ของสงฆ์ต่างๆ
ไปเป็นของตนเอง ในสมัยพระกัสสปะพุทธเจ้า
พวกอดีตญาติของพระเจ้าพิมพิสารเหล่านั้น
ครั้นตายไปแล้วได้ไปเกิดเป็นเปรตในนรกตลอดพุทธันต
เมื่อพระเจ้าพิมพิสารถวายทานแด่พระสมณโคดมพุทธเจ้า ในภัททกัปนี้
ก็ไม่ได้ตรวจนำอุทิศส่วนกุศลไปให้แก่พวกญาติเหล่านั้น
พอตกกลางคืนพวกเปรตญาติของพระเจ้าพิมพิสารเหล่านั้น
ได้มาส่งเสียงร้องอันโหยหวนและแสดงรูปร่างน่ากลัวให้แก่พระเจ้าพิมพิสารได้ยินและเห็น
พอเช้าวันรุ่งขึ้นได้เสด็จไปถามพระพุทธเจ้า พระพุทธองค์ทรงเล้าโลมเรื่องราว
ที่เป็นมูลเหตุให้พระเจ้าพิมพิสารได้ทรงทราบ พระเจ้าพิมพิสารได้ทำบุญถวายทานอีก
แล้วทรงอุทิศส่วนกุศลไปให้ พวกญาติที่ตายไปแล้วได้รับส่วนกุศล

แล้ว ได้มาแสดงตนให้พระเจ้าพิมพิสารเห็นและทราบบว่า ทุกข์ที่พวกญาติได้รับนั้นทุเลาเบาบางลงแล้ว
เพราะการอุทิศส่วนกุศลของพระองค์" ชาวอีสานจึงถือเอามูลเหตุนี้ ทำบุญข้าวประดับดิน ติดต่อกันมา

วิธีดำเนินการ พอถึงวันแรม 13 ค่ำ เดือนเก้า ชาวบ้านเตรียมอาหาร มีทั้งคาวหวาน ได้แก่ เนื้อ ปลา เผือก มัน ข้าวต้ม
ขนม น้าอ้อย น้าตาล ผลไม้ เป็นต้น และหมากพลู บุหรี่ไว้ให้พร้อม เพื่อจัดทำเลี้ยงกันในครอบครัวบาง
และทำบุญถวายพระภิกษุสามเณรบาง ส่วนสำหรับอุทิศให้ญาติที่ตาย ไซ้ห่อด้วยใบตองกลวย อาหารคาวห่อหนึ่ง อาหารหวานห่อหนึ่ง
และหมากพลูบุหรี่ยี่ห้อหนึ่ง เย็บหุ้มปลาย แต่บางคนใส่ใบตองที่เย็บเป็นกระถางก็มี หรือหากไม่แยกกัน อาจเอาอาหารทั้งคาวหวาน
หมากพลู บุหรี่ ใส่ในห่อหรือกระถางเดียวกันก็ได้ สิ่งของเหล่านี้ จะมากน้อยก็แล้วแต่ศรัทธา

พอเช้าวันรุ่งขึ้น คือวันแรม 14 ค่ำ เดือนเก้า ตอนเช้ามีด คือ เวลาประมาณ 4 ถึง 6 นาฬิกา
ชาวบ้านก็นำอาหาร หมากพลู บุหรี่ที่ห่อใส่กระถางแล้วไปวางไว้ตามพื้นดิน วางแจกไว้ตามบริเวณโบสถ์ ดันโพธิ์
ศาลา ตามกิ่งไม้หรือต้นไม้ใหญ่ๆ ในบริเวณวัด พร้อมกับจุดเทียนไว้
และบอกกล่าวแก่เปรตใหม่รับเอาสิ่งของและผลบุญด้วย บางหมู่บ้าน จะเอาอาหารที่อุทิศให้แก่ผู้ตายหลังทำพิธีแล้ว
ก็ฝังไว้ในดินก็มี เพื่อไม่ให้ผู้ใดขโมยกินอาหารที่เป็นดินเปรต เพราะกลัวจะกลายเป็นเปรตไปด้วย
การวางอาหารไว้ตามพื้นดิน หรือตามที่ตั้งๆ เพื่อจะให้พวกเปรตมารับเอาของอุทิศให้ได้ง่าย
โดยไม่ต้อง มีพิธีรีตอง เสร็จพิธีอุทิศผลบุญส่งไปให้เปรตแล้ว ชาวบ้านก็จะนำอาหารที่เตรียมไว้อีกส่วนหนึ่ง
ไปตักบาตรและถวายทานแด่พระภิกษุ สามเณร มีการสมาทานศีลฟังเทศน์
และกรวดน้ำเพื่ออุทิศส่วนกุศลให้ผู้ล่วงลับต่อไป การทำบุญข้าวประดับดิน บางท้องถิ่นมีการห่ออาหารคาว
อาหารหวาน หมาก

พลุ นุหรี ไปวางไว้ตามที่ตั้งต่างๆ บริเวณวัด ภายหลังการถวายภัตตาหารแด่พระภิกษุสามเณรแล้วก็มี เป็นเสร็จพิธีทำบุญข้าวประดับดิน

ข้อสังเกต การที่ชาวบ้านนำข้าวปลาอาหาร ไปวางไว้ตามข้างวัดบ้าง ข้างกำแพงบ้าง ผูกไว้ตามกิ่งไม้บ้าง ด้วยเข้าใจว่า ญาติที่ได้รับการปลดปล่อยจากนรก จะได้มากขึ้นในวันเดือนดับนี้ จะเป็นไปได้หรือไม่นั้น เป็นเรื่องเหลือวิสัยที่จะชี้ตรงๆ ว่า ญาติเขาเหล่านั้นจะได้รับจริงหรือไม่ แต่สิ่งที่แน่นอนที่สุดก็คือ

1. เป็นการให้อาหารแก่สัตว์จรจัด สัตว์บางจำพวกที่ไม่มีเจ้าของเลี้ยงดู บางวันได้กินอาหาร บางวันก็ไม่ได้กิน อดโซ่หิวโหยมาตลอดปี ได้กินอิมก็ในวันนี้ นับว่าเป็นความฉลาดนาชมเชย ของบัณฑิตผู้บัญญัติลักษณะการทำบุญข้าวประดับดินนี้อย่างมากทีเดียว
2. พระสงฆ์เป็นเพื่อนาบุญ มีเรื่องมากมายที่ท่านกล่าวไว้ในพระสูตรต้นตปิฎก โดยเฉพาะในธรรมบทขุททกนิกาย ธัมมปทัฏฐกถา ภาค 2 เรื่องมีภรรยาคุณทูลี พระพุทธเจ้าทรงตรัสแก้มัจฉริยพรหมณ์ พ่อของมีภรรยาคุณทูลี เมื่อมีภรรยาคุณทูลี ลูกชายมีชีวิตอยู่ป่วยลง พ่อไม่ยอมรักษาเพราะกลัวเงินหมด แต่พ่อมีภรรยาคุณทูลี ผู้ลูกชายตายแล้ว พ่อเอาทั้งข้าวทั้งของไปกองใหญ่แล้วร้องไห้อาลัยหาในป่าซา บนเพอใหญ่กลมาเอาของ

พระพุทธองค์ตรัสว่า เปล่าประโยชน์ที่จะเอาข้าวเอาของไปทำเช่นนั้น เพราะคนตายแล้ว เขาก็ไปตามคติ (สุคติ ทุกคติ) ของเขา ไม่มีวันย้อนกลับมา รับสิ่งของเหล่านั้นแต่อย่างใด ควรจะทอดูทานให้แกสมณชีพราหมณ์ คนยากจน และสัตว์ดิรัจฉาน ของเหล่านี้จะมีอันสูงส่ง ออกเงยไปถึงแก่เปรตชั้นผู้ลวงลับไปแล้ว เพราะพระสงฆ์ เป็นเพื่อนาบุญ จะเป็นไปได้ไหมว่า พระพุทธองค์ไม่อยากจะให้ของเหล่านั้น ต้องเน่าหรือเสียทิ้งโดยเปล่าประโยชน์

สำหรับของที่ใหญ่แล้ว วางประดับไว้ตามดินที่เรียกว่า ข้าวประดับดิน ในบุญนี้ก็ยังมีเพียงอาหาร ผู้ได้กินอาหารนี้โดยตรง ที่เห็นๆ ก็คือสัตว์เดียรัจฉาน ตามนี้ก็ถือว่า ถูกต้องตามพุทธประสงค์แล้ว สำหรับการแจกหอยขาวนอยในบุญประดับดินนี้ นิยมแจกตอนเช้า ตั้งแต่ตี 4 จนถึงย่ำรุ่ง ไม่นิยมแจกนอกวัดด้วย

อีตถี ๙ บุญข้าวประดับดินหรือบุญเดือนเก้า

นักปราชญ์อีสานโบราณได้กล่าวไว้เป็นบทผญา โดยได้พรรณนาถึงความอุดมสมบูรณ์และประเพณีการทำบุญในเดือนนี้ว่า...

**เดือนแปดคล้ายเห็นลมทั้งใบเสียว
 เหลียวเห็นหมู่ปลาขาวแลนมัวโสมตอน
 กบเพินนอนค้อยท่าผูนมวสีไคมวน
 ชวนกันหลงเล่นน้ำโหสองซัวแซว
 เดือนเกามาฮอดแล้วบานป่าชาตอน
 เห็นแต่นกเขางอยคอนสงเสียงหาซู
 เถิงระดูเดือนเก้าอีสานเฮาทุกทองถิ่น
 คงสิเคยไคยีนบุญประดับดินกินกอนทานทอดน้อมถวาย**

การทำบุญข้าวประดับดินก็เพื่ออุทิศส่วนกุศลให้กับญาติที่ตายไปแล้ว ชาวอีสานถือเป็นประเพณีที่จะต้องทำกันทุกๆ ปีมิได้ขาด โดยได้กำหนดเอาวันแรม 15 ค่ำ เดือนเก้า เป็นเกณฑ์ หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า **"บุญเดือนเก้าดับ"** บางท้องถิ่นอาจจะเรียกว่า **"บุญเดือนเก้าลับ"** ก็มี ...

»» อ่านเรื่องที่เกี่ยวข้องได้ที่นี้ « «
 ขอบคุณที่มาข้อมูล บุญเดือนเก้า บุญข้าวประดับดิน ...

www.isangate.com/local/kao_pradab_din.html -

ฟังเพลง.....>>>http://jukebox.pleng.com/player_song.php?song_id=9599
 ฟังเพลง.....>>>http://jukebox.pleng.com/player_song.php?song_id=9582
 ฟังเพลง.....>>>http://jukebox.pleng.com/player_song.php?song_id=9591

ชมคลิป....บุญข้าวประดับดิน.....http://www.youtube.com/watch?v=g7B8qd_XQY8
 ขอบคุณที่มาข้อมูลyoutubeและที่มาภาพwww.school.net.th
 ขอบคุณเพลงจากบานมหา.คอม